

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Pfv.I.20.282/2023/13.

A tanács tagjai: Nyíróné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Mocsár Attila Zsolt előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia bíró

Dr. Parlagi Mátyás bíró

Dr. Szabó Klára bíró

A kérelmező: kérelmező (cím2)

A kérelmezett: kérelmezett (cím)

A kérelmezett képviselője:

Kamarás Ügyvédi Iroda (cím1,

ügyintéző: dr. Kamarás Virág ügyvéd)

Az ügy tárgya: megelőző távoltartás elrendelése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

a kérelmező

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 50.Pkf.630.963/2023/3.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 3.Pk.40.061/2023/12.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezett részére 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felek korábban fennállt kapcsolatából 2009. április 28-án M nevű gyermekük született. A Budai Központi Kerületi Bíróság 3.P.XXII.30.682/2016/304. számú ítéletét, – amely a szülői felügyeleti jog gyakorlására a kérelmezettet jogosította fel – a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 54.Pf.634.103/2019/70. számú ítéletével helybenhagyta. A kérelmező a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránt pert kezdeményezett a kérelmezett ellen, a per jelenleg is folyamatban van. Ebben a perben a bíróság ideiglenes intézkedéssel szabályozta a kérelmező kapcsolattartását. A gyermek 2023. január 31-én a szabályozott kapcsolattartási rendbe nem illő napon a kérelmezett tudta nélkül a kérelmezőhöz ment. Az ezen a napon készült rendőri jelentésben foglaltak szerint a „gyermeken bántalmazás nyomai nem voltak fellelhetőek, édesanyja orvosi ellátást nem kért a gyermek részére”. A rendőrség ideiglenes megelőző távoltartást sem hivatalból, sem pedig a kérelmező kérelmére nem rendelt el. A kérelmező által kiskorú veszélyeztetése büntetnének gyanúja miatt kezdeményezett rendőrségi eljárásban a nyomozóhatóság 2023. február 6-án kihallgatta a gyermeket, aki úgy nyilatkozott, hogy a kérelmezettel rossz a kapcsolata, gyakran ordítózik vele és megveri, ezért szökött el több ízben a kérelmezőhöz.

A kérelmező kérelme, a kérelmezett ellenkérelme

[2] A kérelmező a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben 2023. február 4-én megelőző távoltartás elrendelését kérte a gyermektől. Kérelme indokaként előadta, hogy a kérelmezett 2023. január 30-án gyermekét megverte, a falhoz szorította, a lábára taposott és a pólóját felhúзва fojtogatta, kiabált vele, miközben gyermeke az életéért könyörgött. A gyermekét drogosnak nevezte és azzal fenyegette meg, hogy elmeógyógyintézetbe fogja küldeni. A kérelmezett 2023. január 31-én bement a gyermek iskolájába, a gyermeket az iskola lépcsőjén meglökte, a mellkasát megütötte. Ilyen előzmények után a gyermek 2023. január 31-én hozzá szökött. Kérelméhez fényképfelvételeket csatolt a gyermek sérülései igazolásának alátámasztásaként.

[3] A kérelmezett kérte a kérelem elutasítását, vitatta a kérelmező valamennyi állítását, hivatkozása szerint gyermekét nem bántalmazta.

[4] Az ügyész (Fővárosi Főügyészség Magánjogi Főosztálya) fellépett az eljárásban, indítványozta a megelőző távoltartás elrendelését.

Az első- és másodfokú határozat

[5] Az elsőfokú bíróság végzésével a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben elrendelte: a kérelmezett 60 napra köteles magát távoltartani a gyermektől, a gyermek iskolájától, továbbá sportfoglalkozásainak helyszíneitől. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kérelmezett szülői felügyeleti joga szünetel.

[6] Az elsőfokú bíróság végzésének indokolásában foglaltak szerint a gyermek a megelőző négy évben a kérelmezett gondozásában és nevelésében élt, az elmúlt egy évben többször jelezte a kérelmezőnek, hogy a kérelmezett több alkalommal nem csak szavakkal, de fizikailag is bántalmazta. Ezt a gyermek a felek közötti perben kirendelt pszichológus szakértő előtt is, valamint a rendőrségi eljárásban is megerősítette. A rendőrségi jegyzőkönyvből kétséget kizáróan megállapíthatóan a gyermek élményszerűen adta elő a kérelmező kérelmében foglaltakat, azzal egyező tartalommal. A gyermek szorong a kérelmezett környezetében, a kérelmezett személye félelemmel tölti el, a kérelmezett által tanúsított magatartás kimeríti az erőszak fogalmát, ami indokolta a megelőző távoltartás elrendelését. A kérelmező által csatolt fényképfelvételek tanúsították a gyermek zúzódásait, sérüléseit.

[7] A kérelmezett fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság végzésével az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintve fellebbezett részét megváltoztatta, a kérelmező kérelmét elutasította.

[8] Végzése indokolásában kifejtette: a kérelmező a kérelmezett fellebbezésének elbírálásaig arra nem tett észrevételt. Az elsőfokú bíróság 8 napos észrevételezési határidőt

biztosított a kérelmezőnek, ugyanakkor a kérelmezett fellebbezését az iratok felterjesztésétől számított 3 munkanapon belül kellett elbírálnia a másodfokú bíróságnak. A kérelmező az önmagának is ellentmondó előadásán kívül nem tudta bizonyítékkal kellően alátámasztani, igazolni, hogy a kérelmezett a gyermeket tettelesen bántalmazta. A kérelmező nem tudta megmondani a gyermeke „mellkasán lévő külsérelmi nyomról”, hogy az a 2023. január 31-i, vagy pedig az előző napi otthoni események következménye. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a sérülések „a január 30-i bántalmazás sérülései”. A kérelmező az általa készített, rossz minőségben kinyomtatott fényképek elkészítésének idejét sem igazolta, annak sem adta magyarázatát, hogy „amennyiben a rendőrség kiérkezésekor a gyermek beszámolt a sérüléseiről, úgy a rendőri jelentés miért tartalmazza a külsérelmi nyomok hiányát, és a kérelmező miért nem élt annak lehetőségével, hogy a rendőrség által felajánlott orvosi segítséget – amellyel egyébként hivatalos igazolást nyert volna a gyermek valós sérüléseinek jellege – a gyermek részére igénybe vegye”. A 2023. január 31-i rendőri jelentésben – ahogy arra a kérelmezett helyesen hivatkozott fellebbezésében – az szerepel, hogy a gyermek bántalmazás nyomai nem voltak, a kérelmező orvosi ellátást nem kért gyermeke részére. A rendőrhatalóság az ideiglenes megelőző távoltartást nem rendelte el, ennek „nyilvánvalóan alapos oka volt”. Az elsőfokú bíróság, habár eljárásában meghallgatott két tanút is, határozata indokolásában nem szerepel az, hogy a kérelmezett álláspontját alátámasztó tanúvallomások értékelését miért mellőzte, továbbá a kérelmezett személyes meghallgatása során elmondottakat hogyan értékelte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A jogerős végzés ellen – tartalma szerint – a hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyása, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása iránt a kérelmező mint jogi szakvizsgálóval rendelkező személy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 75. § (2) bekezdés a) pontja alapján személyesen terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Hivatkozott a Pp. 390. § (2) és (4) bekezdései, a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Hketv.) 1. §, 16. § (1), (8), (9) bekezdései, Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XVI. cikk (1) bekezdés sérelmére.

[10] Érvelése szerint a másodfokú bíróság döntése meghozatalát megelőzően az észrevételét „nem várta be”, illetve azt hiába kapta meg időben, mellőzte az abban foglaltak figyelembevételét. A rendőrfőnök nem nézte meg, hogy talál-e a gyermek bántalmazási nyomokat, hiába kérte ezt, és nem ajánlott fel orvosi segítséget. A gyermek röviddel azt megelőzően érkezett meg hozzá, hogy a rendőrfőnök kiérkezett. Késő este volt, a rendőrök 23:10 perckor távoztak, a gyermek nagyon fáradt és kimerült volt, arra vágyott, hogy nyugalomban elaludjon, ezért nem vitte el orvoshoz. Az ideiglenes megelőző távoltartás iránti kérelem tárgyában a rendőrség nem hozott határozatot. A gyermeknek azokat a sérüléseit fényképezte le 2023. január 31-én este, amelyeket akkor látott, a fényképeket elektronikus úton aznap éjjel továbbította a bíróságra. Az elsőfokú bíróság nem is kérte, hogy a mobiltelefonnal készített fényképfelvételeket a meghallgatáson mutassa be. A megelőző távoltartás elrendelése óta gyermeke tanulmányi eredményei javulnak.

[11] A kérelmezett észrevételében kérte a jogerős végzés hatályban tartását. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú végzés elleni fellebbezését a jogszabály által megszabott határidőn belül bírálta el a másodfokú bíróság, kizárt, hogy jogszabálysértő módon járt volna el. A gyermeket soha nem bántalmazta, a másodfokú döntés eredményeként Budapest Főváros Kormányhivatala XII. Kerületi Hivatala 2023. március 7-ei határozatával megállapította szülői felügyeleti jogának feléledését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] Előre bocsátja a Kúria, hogy a Pp. 413. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett – továbbiak mellett – tartalmaznia kell: a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát, vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja, valamint a Kúria döntésére vonatkozó határozott kérelmet, hogy a kérelmező milyen tartalmú döntés meghozatalát kívánja.

[13] A Kúria gyakorlatának (Kfv.VI.35.005/2017/2., Pfv.III.20.015/2019/2.) megfelelően az Alaptörvény meghatározott cikkére való hivatkozás nem felel meg a Pp. 413. § (1) bekezdésében előírt feltételeknek, mert a Pp. kifejezetten jogszabálysértés esetén teszi lehetővé felülvizsgálat előterjesztését. Az Alaptörvény T. cikk (2) bekezdése taxatív felsorolása értelmében azonban az Alaptörvény nem jogszabály, hanem az R. cikk (1) bekezdése szerint a jogrendszer alapja. Ebből következően ezzel a hivatkozással érdemben nem tudott foglalkozni a Kúria.

[14] Az érdemben így elbírált felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[15] A Pp. 406. § (1) bekezdésében és a 424. § (1) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

[16] A Hketv. célja az, hogy még azt megelőzően kezelje a családon belüli erőszak jelenségét, mielőtt súlyosabb helyzet, sokszor beláthatatlan következménnyel járó bűncselekmény bekövetkezne, ezáltal hatékony és megfelelő jogszabályi védelmet nyújtson az áldozatoknak. A Hketv. 1. § (1) bekezdés *a)* pontja egyrészt általánosságban határozza meg a hozzátartozók közötti erőszaknak minősülő magatartást, másrészt együttes feltételként előírja annak közvetlen és veszélyeztető jellegét. A cselekmény akkor von maga után jogkövetkezményt, ha az eset összes körülményeiből, így különösen a kérelmező és a kérelmezett (vagy ha a bántalmazott személye nem azonos a kérelmezővel, akkor a bántalmazott) által előadott tényekből, magatartásukból, viszonyukból a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni [Hketv. 16. § (1) bekezdés]. A megelőző távoltartás elrendeléséhez tehát nem elegendő a bántalmazás valószínűsítése, hanem az szükséges, hogy az eset összes

körülményéből a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehessen következtetni.

[17] A rendelkezésre álló iratanyagból megállapíthatóan a másodfokú bíróságnak a bizonyítékokból levont következtetése nem kirívóan okszerűtlen, és logikailag sem ellentmondó, felülbírálati jogkörében megfelelően eljárva, jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az eset összes körülményéből nem lehetett megalapozottan következtetni arra, hogy a kérelmezett bántalmazta a gyermeket. Erre utal az, hogy a rendőrfőnök által 2023. január 31-én tapasztaltakból a hatóság nem vonta le azt a következtetést, hogy hivatalból, vagy akár kérelemre indokolt lett volna az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelése. A 2023. január 31-i rendőri jelentés szerint a gyermek nem voltak bántalmazásra utaló nyomok, a kérelmező orvosi ellátást nem kért gyermeke részére. A rendőrhatalóság nem észlelt az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére okot adó körülményeket, ezért nem is rendelte el.

[18] A kérelmező által készített fényképek sem támasztották alá a kérelmező állítását, orvosi igazolás (látlelet) ugyancsak nem igazolta az állított bántalmazást. Az elsőfokú bíróság végzésében szerepel az a megállapítás, hogy a gyermek a 2023. február 6-i rendőrségi meghallgatásakor beszámolt arról, hogy a kérelmezettel rossz a kapcsolata, a kérelmezett megverte, de mindebből nem lehetett megalapozottan arra az erőszakos cselekedetre következtetni, amelynek állításával a megelőző távoltartás elrendelése iránt a kérelmező 2023. február 4-én előterjesztette kérelmét. A kérelmező által állított bántalmazást a rendelkezésre álló adatok nem támasztották alá.

[19] A Hktv. 16. § (9) bekezdésében foglaltak értelmében a másodfokú bíróság a fellebbezést az iratok alapján három munkanapon belül bírálja el. Az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésének a Pp. 381. §-a alapján nincs helye. Az idézett jogszabályi rendelkezés a megelőző távoltartás elrendelésére irányuló nemperes eljárásban a másodfokú bíróság érdemi felülbírálati jogkörét határozza meg, továbbá korlátozza a hatályon kívül helyezés lehetőségét. Teszi mindezt annak érdekében, hogy az eljárást minél rövidebb időn belül le lehessen folytatni és be lehessen fejezni, és ennek eredményeként indokolt esetben a lehető legrövidebb időn belül megfelelő jogvédelmet kaphasson a kérelmező/bántalmazott. A másodfokú bíróság végzésében foglaltak szerint a kérelmezett fellebbezésének elbírálásáig a kérelmezőtől nem érkezett észrevétel. De egyébként sem tekinthető a jogerős határozat hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértésnek a határozat indokolásának esetleges téves volta, továbbá az sem, hogy ha a másodfokú bíróság a kérelmező fellebbezésre tett észrevételeinek a bevétele nélkül hozta volna meg határozatát.

[20] A felek kapcsolata rendkívül kiélezett, hatalmi harc folyik közöttük a szülői felügyelet gyakorlása iránt, azonban egyrészt a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartás jogintézménye nem lehet mellékszála a szülői felügyelettel kapcsolatos jogvitának, másrészt nem lehet eszköze a felek szülői felügyelettel kapcsolatos viszálya feloldásának.

[21] A kifejtettekből következően a jogerős végzés nem sérti a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket, ezért a Kúria a rendelkező részben foglaltak szerint a jogerős végzést a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[22] A Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazásra kerülő Pp. 83. § (5) bekezdése szerint az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmező viseli a saját felülvizsgálati költségét, és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a kérelmezett felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amely költség a kérelmezett képviselőt ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjának összege, melyet a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (4) bekezdéseiben foglaltak alapján állapított meg.

[23] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *r*) pontja értelmében illetékmentes.

[24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 391. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. április 4.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Magosi Szilvia s.k. bíró, dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró, dr. Szabó Klára s.k. bíró